

1. ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΑΝ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/05/2024

Σελίδα: 1

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΠΡΕΣΠΩΝ ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΑΝ...

• Ποιες κυρώσεις προβλέπονται σε περίπτωση που η Βόρεια Μακεδονία τεντώσει το σχοινί

Σ. 10-11

Η Αθήνα προειδοποιεί τα Σκόπια, ζητώντας να συμμορφωθούν αμέσως – Επιμένει στις επιλογές της η νέα πρόεδρος

Τι θα γίνει αν η Βόρεια Μακεδονία...

Ποιες κυρώσεις προβλέπονται αν τα Σκόπια τεντώσουν το σχοινί Τα διαπραγματευτικά όπλα της Αθήνας και οι προειδοποιήσεις για άμεση συμμόρφωση

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΥ

Για κάθε ενδεχόμενο προετοιμάζεται η Αθήνα, βάζοντας στο μικροσκόπιο κάθε κίνηση από πλευράς Σκοπίων, έπειτα από την προκλητική επιλογή της νέας προέδρου να αποκαλέσει τη χώρα της «Μακεδονία» κατά την τελετή ορκωμοσίας της.

Στον απόηχο των σφοδρών αντιδράσεων που προκλήθηκαν από ΕΕ, NATO, αλλά και από εκπροσώπους

τοπροσδιορισμού», διαβεβαιώνοντας ταυτόχρονα πως η νέα πρόεδρος «θα τηρήσει την επίσημη εφαρμογή του συνταγματικού ονόματος», ήδη έχουν αρχίσει να τίθενται επί τάπητος όλες οι πιθανές κυρώσεις που θα μπορούσαν να επιβληθούν στη Βόρεια Μακεδονία. Στην περίπτωση, βέβαια, που η νέα πολιτειακή ηγεσία τεντώσει και άλλο το σχοινί, αρνούμενη να συμμορφωθεί με τα όσα ορίζει η Συμφωνία των Πρεσπών.

Όπως επισμαίνουν διπλωματικές πηγές, σε μια τέτοια εξέλιξη:

Το γραφείο της νέας σκοπιανής προέδρου αποδίδει την πρωτοβουλία της σε «πράξη ατομικού δικαιώματος αυτοδιάθεσης και αυτοπροσδιορισμού», διαβεβαιώνοντας ταυτόχρονα πως η νέα πρόεδρος «θα τηρήσει την επίσημη εφαρμογή του συνταγματικού ονόματος»

Κύριος μοχλός πίεσης προς τη Βόρεια Μακεδονία είναι η ευρωπαϊκή προοπτική της, καθώς η ΕΕ συνδέει άρρηκτα την ενταξιακή πορεία της χώρας με την εφαρμογή της Συμφωνίας των Πρεσπών, ενώ υπάρχει πάντα και η επιλογή άσκησης βέτο από την Ελλάδα, αν και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος πρόσφατα σημείωσε πως «δεν είμαστε ακόμα σε αυτό το σημείο».

της υπηρεσιακής κυβέρνησης των Σκοπίων, που οδήγησαν την Γκορντάνα Σιλιάνοφσκα-Ντάφκοβα σε μια πρώτη μερική αναδιπλώση, με το γραφείο της να αποδίδει την πρωτοβουλία της σε «πράξη ατομικού δικαιώματος αυτοδιάθεσης και αυ-

Ακόμα ένα όπλο στη φαρέτρα της ελληνικής διπλωματίας είναι το αίτημα συνδρομής του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ με ύστατο μέσο άσκησης πίεσης τη μονομερή προσαγωγή από πλευράς Ελλάδας στο Διεθνές Δικαστήριο, όπου το ζήτημα

θα μπορούσε να επιλυθεί με το να επιβληθεί στη Βόρεια Μακεδονία η συμμόρφωση.

Διόλου ευκαταφρόνητη θεωρείται για ένα μικρό κράτος όπως είναι η Βόρεια Μακεδονία και η εναλλακτική του «κοψίματος» ευρωπαϊκών κονδυλίων. Είναι βέβαιο πως θα κόστιζε στα Σκόπια αν η ΕΕ αποφάσιζε να διακόψει την καταβολή ποσών της τάξεως των 50-60 εκατομμυρίων ευρώ που σήμερα λαμβάνουν για την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου.

Το ίδιο ισχύει και για κονδύλια που λαμβάνει η χώρα από το NATO για στρατιωτικές υποδομές. Από τη Συμμαχία δεν διαφαιίνεται προς το παρόν να υπάρχει άλλη κύρωση στο τραπέζι καθώς, όπως σημειώνουν οι ίδιες πηγές, δεν θα πρέπει να ξεκινάμε πως βρισκόμαστε σε ένα περιβάλλον πολεμικό και δεν υπάρχει ίσως διάθεση για μεγαλύτερες τριβές πέραν των λεκτικών συστάσεων.

Μήπως τα κάναμε ολίγον θάλασσα;

NEWS ANALYSIS
ΤΟΥ Π.Κ. ΓΙΑΚΕΙΜΙΑΗ

Η Ελλάδα είχε υποχρέωση να εφαρμόσει μέχρι την 31η Μαρτίου 2021 την οδηγία 2014/89 της Ευρωπαϊκής Ένωσης «περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό». Στόχος του σχεδιασμού είναι «η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των οικονομιών. Η βιώσιμη ανάπτυξη των θαλάσσιων περιοχών και η βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων πόρων». Ο δε σχεδιασμός εφαρμόζεται στα «θαλάσσια ύδατα» των κρατών-μελών τα οποία νοούνται ως «τα ύδατα, ο θαλάσσιος βυθός και το υπέδαφος στη θάλασσα πλευρά της γραμμής βάσης από την οποία υπολογίζονται τα χωρικά ύδατα». Η Ελλάδα δεν υπέβαλε τα σχέδια ως όφειλε στην προβλεπόμενη ημερομηνία και η Επιτροπή ύστερα από συνεχείς οχλήσεις την παρέπεμψε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το υπουργείο Περιβάλλοντος σε σχετική ερώτηση για τη μη εφαρμογή της οδηγίας απάντησε ότι «το θέμα είναι γεωπολιτικό,

1. ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΑΝ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/05/2024

Σελίδα: 11

Η μη κύρωση των μνημονίων

Επόμενο κρίσιμο ορόσημο χρονικά είναι τις επόμενες εβδομάδες η διαδικασία των προγραμματικών δηλώσεων – εφόσον θα έχει σχηματισθεί η νέα κυβέρνηση – όπου θα φανεί κατά πόσο ο νέος πρωθυπουργός έχει αγνοήσει όλες τις προειδοποιήσεις από Ευρώπη, ΝΑΤΟ και Ελλάδα, επιλέγοντας να ακολουθήσει κι εκείνος την πρακτική του «κλεφτοπολέμου», αποκαλώντας στο εσωτερικό τη χώρα του «Μακεδονία». «Περιμένουμε να δούμε τη στάση της νέας κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας», επεσήμανε χθες ο Παύλος Μαρινάκης, υπογραμμίζοντας όσον αφορά την κύρωση των τριών μνημονίων που εκκρεμούν (Ίδρυση Συντονιστικής Επιτροπής για την Οικονομική Συνεργασία / Επιτάχυνση της διαδικασίας ένταξης της Βόρειας Μακεδονίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση / Έναρξη Αστυνόμευσης του FIR των Σκοπίων από ελληνικά αεροσκάφη)

► Ο απερχόμενος πρόεδρος της Βόρειας Μακεδονίας Στέβο Πενταρόφσκι και η νεοεκλεγείσα πρόεδρος Γκοντάντα Σιλιάνοφσκα - Ντάφκοβα κατά τη διάρκεια της τελετής παράδοσης - παραλαβής στην προεδρική κατοικία

πως δεν θα είναι η Ελλάδα η επισημειώμενη τη στιγμή που η άλλη πλευρά «δεν έχει κάνει ούτε τα βασικά». Ο ίδιος, μάλιστα, αναγνώρισε στη μη κύρωση των μνημονίων από ελληνικής πλευράς ένα επιπλέον διαπραγματευτικό όπλο, κάνοντας λόγο για «δικαίωση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής».

Όσο για την καταγγελία της Συμφωνίας των Πρεσπών, στην οποία αναφέρθηκε ο Νίκος Παναγιωτόπουλος ως ύστατο όπλο της ελληνικής πλευράς, διπλωματικές πηγές από την Αθήνα παραπέμπουν στο ίδιο το κείμενο της συμφωνίας το οποίο αναφέρει ρητά πως οι διατάξεις της είναι «αμετάκλητες» και «θα παραμείνουν σε ισχύ για αόριστο χρονικό

διάστημα», χωρίς να επιτρέπεται «καμία τροποποίηση».

Τσίπρας και Ζάεφ στο Ωδείο Αθηνών

Από την πλευρά του ο ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσε χθες στη Βουλή ως πρόταση νόμου τα τρία μνημόνια, καλώντας την κυβέρνηση να προχωρήσει στη συζήτηση και την ψήφισή τους. «Η χώρα μας θα κυρώσει τα μνημόνια εφόσον προηγουμένως υπάρξει πλήρης συμμόρφωση από την άλλη πλευρά», σημείωσε ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης, προσθέτοντας πως «εμείς θα είμαστε πολύ αυστηροί». Ταυτόχρονα, χθες ανακοινώθηκε πως στις 17 και 18 Ιουνίου, στην επέτειο των έξι ετών από την υπογραφή της Συμφωνίας των Πρεσπών, Τσίπρας και Ζάεφ μέσω των ιδρυμάτων τους (Ινστιτούτο Αλεξή Τσίπρα, Ίδρυμα Ζόραν Ζάεφ) συνδιοργανώνουν στο Ωδείο Αθηνών, Διεθνή Διάσκεψη για την Ειρήνη και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, με στόχο την καθιέρωσή της σε ετήσια βάση.

όχι περιβαλλοντικό» («Καθημερινή», 22/12/2023). Ας σημειωθεί ότι η ορθή εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας ουσιαστικά προϋπόθεση για την επίτευξη και των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας.

Τώρα είναι σαφές το τι σημαίνει «το θέμα είναι γεωπολιτικό». Η εφαρμογή του θαλάσσιου, χωροταξικού σχεδιασμού, όπως προβλέπεται από την οδηγία, ακουμπά σε ζητήματα που βρίσκονται στον πυρήνα της ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης και όχι μόνο (εύρος χωρικών υδάτων, οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας, ΑΟΖ, γκρίζες ζώνες κ.ά.). Είτοι η Ελλάδα, αν και είχε και το (μονομερές) δικαίωμα και την υποχρέωση, δεν προχώρησε στον θαλάσσιο σχεδιασμό με την υποβολή σχετικών σχεδίων – με έσχατο κίνδυνο να καταλήξει στην πληρωμή προστίμου – καθώς δεν ήθελε να προσθέσει νέες αφορμές αντιπαράθεσης με τη γείτονα. Και ενώ ορθώς έπραξε όλα αυτά, έρχεται τώρα και αναγγέλλει

θαλάσσιο πάρκο στο Αιγαίο, η δημιουργία του οποίου αποτελεί και μεν κυριαρχικό δικαίωμα, πάλιν όμως εγείρει ακριβώς τα ίδια ζητήματα/έριδες με την Τουρκία. Και μάλιστα ενώ ισχύει η Διακήρυξη των Αθηνών (αποφυγή διπλώσεων, πρωτοβουλιών, ενεργειών από τις δύο πλευρές). Τα πάρκα εξυπηρετούν περίπου τους ίδιους σκοπούς με τον χωροταξικό σχεδιασμό (αλλά δεν προβλέπονται από το ενωσιακό δίκαιο). Είναι προφανές ότι εδώ υπάρχει μια αντίφαση και μια προσέγγιση που δεν βγάζει πολύ νόημα και συνέπεια. Δεν εφαρμόζουμε την ενωσιακή οδηγία και απειλούμεθα με καταδίκη για να αποφύγουμε την ένταση ενώ αναγγέλλουμε πάρκο και προκαλείται ένταση!

Μήπως τα κάναμε ολίγον θάλασσα;

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακείμους είναι πρώην πρεσβευτής – συμβούλος του ΥΠΕΞ, μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ